1 AI V KONTEXTU PRÁVA

Tato kapitola vymezuje základní právní kontext, v němž se pojem umělé inteligence („AI“) v současné evropské a české právní regulaci pohybuje. Jejím cílem je ukázat, že právní uchopení AI nevzniká ve vzduchoprázdnu, ale navazuje na historický vývoj technologií, měnící se chápání „inteligence“ strojů, legislativní reakce na jednotlivé vlny technologického pokroku i na aktuální potřebu stanovit jasná pravidla a osvědčené postupy. V akademickém prostředí, kde AI zasahuje do výuky, výzkumu, správy dat i publikačních procesů, je přesné vymezení pravidel a standardů dobré praxe naprosto nezbytné.

Kapitola proto nejprve shrnuje historické etapy vývoje AI – od raných symbolických systémů přes expertní systémy až po dnešní generativní modely – a ukazuje, jak tyto technologické proměny postupně vyvolávaly nové právní otázky. Následně představuje pojmové vymezení AI podle aktuální evropské regulace, zejména AI Act, a vysvětluje důvody, proč unijní právo přijalo technologicky neutrální a širokou definici systému AI.

Úkolem kapitoly je tedy vytvořit **pevný metodický základ**. Vymezit, jak právo AI rozumí, proč se na různé systémy vztahují odlišné právní režimy a jaké výkladové linie se v EU aktuálně prosazují. Toto ukotvení je klíčové pro následné posuzování, zda a kdy tématika AI reálně zasahuje do autorskoprávních vztahů v akademické sféře, jaké limity a příležitosti z regulace plynou a jak mají vysoké školy strukturovat své interní politiky, aby byly v souladu s českým a evropským právním rámcem i standardy dobré praxe.

1.1 Historie pojmu a vývoj AI

Pojem „umělá inteligence“ je dnes široce užíván nejen v technických vědách, ale i v právní a společenské debatě. Nelze mu však dokonale porozumět bez zohlednění jeho historického vývoje. AI v průběhu posledních desetiletí prošla několika vlnami technologického rozmachu a následných „zim“, během nichž se očekávání střetla s technickými limity. Každá z těchto etap přinesla nové otázky nejen pro vědu a techniku, ale i pro právo – od odpovědnosti za selhání automatizovaných systémů až po aktuální spory o autorskoprávní status výstupů generativní AI. V následujícím textu budou rozebrány jednotlivé etapy vývoje pojmu AI a specifika, která s daným historickým obdobím souvisejí.

1.1.1 Počátky a zakladatelské myšlenky (1940 až 1970)

První úvahy o možnosti **strojové inteligence** se objevily již ve 40. letech 20. století, kdy vývoj elektronických počítačů umožnil představu, že stroje mohou simulovat některé kognitivní procesy. Klíčovým textem této doby je článek britského matematika a počítačového vědce Alana Turinga s názvem Computing Machinery and Intelligence z roku 1950, kde autor položil otázku „Can machines think?" a navrhl dnes již notoricky známý **Turingův test**, jehož smyslem je určit, zda se stroj dokáže chovat tak inteligentně, že člověk při komunikaci nepozná, že nemluví s jiným člověkem.[1]

Samotný termín „artificial intelligence" byl poprvé použit o pár let později americkým informatikem a matematikem Johnem McCarthym, který bývá proto označován za otce AI, a to v roce 1955 v návrhu na Dartmouthskou konferenci (konanou v roce 1956). Právě tento okamžik bývá označován za základní kámen tohoto oboru.[2]

V raných dekádách existence AI jako samostatného oboru dominoval tzv. symbolický přístup k AI („symbolic AI"), který předpokládal, že inteligenci je možné simulovat prostřednictvím logických pravidel a manipulace se symboly. Typickým příkladem byly programy pro automatické dokazování vět a obecné řešení problémů, např. Logic Theorist a General Problem Solver[3] či první expertní systémy, např. DENDRAL a MYCIN, využívané k řešení specializovaných úloh.[4]

Pro právo měla tato raná éra spíše teoretický význam. Právní doktrína tehdy poprvé začala uvažovat o otázce odpovědnosti za rozhodnutí strojů, ale šlo spíše o akademické spekulace. V akademickém prostředí nacházela AI uplatnění jako experimentální nástroj pro modelování lidského myšlení[5] či v rané lingvistice, zejména experimentálních projektech strojového překladu.[6] Tyto aplikace otevíraly první diskuse o vztahu mezi strojovým výstupem a lidskou tvořivostí.

1.1.2 Období ochlazení (1970 až 1990)

Od 70. do 90. let 20. století lze období ve vývoji AI označit jako období „zimy AI" („AI winter"). Technologické limity symbolických systémů vedly v této době

---

1 TURING, Alan M. Computing Machinery and Intelligence. *Mind*. 1950, roč. 59, č. 236, s. 433–460.

2 MCCARTHY, John et al. *A Proposal for the Dartmouth Summer Research Project on Artificial Intelligence*. 1955. [online]. Dostupné z: http://jmc.stanford.edu/articles/dartmouth/dartmouth.pdf [cit. 1. 10. 2025].

3 NEWELL, A. a Herbert A. SIMON**.** The Logic Theory Machine: A Complex Information Processing System. *IRE Transactions on Information Theory*. 1956, roč. 2, č. 3, s. 61–79.

4 BUCHANAN, Bruce G. a Edward H. SHORTLIFFE. *Rule-Based Expert Systems: The MYCIN Experiments of the Stanford Heuristic Programming Project*. Reading, MA: Addison-Wesley, 1984.

5 NEWELL, A. a Herbert A. SIMON. *Human Problem Solving*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall, 1972.

6 HUTCHINS, W. John. *Machine Translation: Past, Present, Future*. Chichester: Ellis Horwood, 1986.

k opadnutí zájmu o AI pro nenaplnění očekávání. Přesto se právě v 80. letech rozvinula praxe tzv. expertních systémů využívaných zejména v medicíně a průmyslu. Souběžně začaly pronikat statistické metody a rané formy strojového učení, které pracovaly s pravděpodobnostními modely a daty místo rigidních pravidel.[7]

V akademickém prostředí se tehdy objevily první aplikace pro správu informačních systémů, automatizované knihovní katalogy a počítačová lingvistika.[8] Tyto aplikace předznamenaly rostoucí důležitost dat jako klíčového zdroje pro následný rozvoj AI. Právní debata se proto začala zaměřovat na ochranu databází, autorskoprávní status softwaru[9] a také na otázku odpovědnosti v medicíně, kde expertní systémy začaly vstupovat do klinické praxe.[10]

Z hlediska autorského práva se tato etapa promítla do přijetí směrnice Rady 91/250/EHS ze dne 14. května 1991 o právní ochraně počítačových programů, která členským státům uložila zajistit, aby počítačové programy byly chráněny autorským právem jako literární díla.[11] Tato právní úprava nepřímo formovala přístup k technologiím podobným tehdejšímu chápání AI (v podobě systémů a nástrojů), jelikož je stavěla do pozice předmětu ochrany autorského práva, nikoli potenciálního tvůrce.

1.1.3 Renesance AI, strojové učení a velká data (1990 až 2010)

Na přelomu tisíciletí nastává tzv. „druhá vlna“ AI, spojená s prudkým rozvojem strojového učení („machine learning“) a s dostupností rostoucích objemů dat.[12] Díky rostoucímu výpočetnímu výkonu a dostupnosti internetu se začaly prosazovat metody neuronových sítí, které byly vynalezeny již ve 40. a 50. letech, ale dlouho narážely na technické limity.[13]

---

7 RUSSELL, S., NORVIG, P. *Artificial Intelligence: A Modern Approach*. 4. vyd. New York: Pearson, 2021.

8 LANCASTER, F. Wilfrid. *Information Retrieval Systems: Characteristics, Testing and Evaluation*. 2. vyd. New York: Wiley, 1979.

9 REICHMAN, J. H. Computer Programs as Applied Scientific Know-How: Implications of Copyright Protection for Commercialized University Research. *Vanderbilt Law Review*. 1989, roč. 42, s. 639 a násl. [online]. Dostupné z: https://scholarship.law.vanderbilt.edu/vlr/vol42/iss3/1 [cit. 1. 10. 2025].

10 SHORTLIFFE, Edward H. *Computer-Based Medical Consultations: MYCIN*. New York: Elsevier, 1976. [online]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/238720842_Computer-based_medical_consultations_MYCIN/stats#fullTextFileContent [cit. 1. 10. 2025].

11 Směrnice 91/250/EHS byla později zrušena a nahrazena kodifikovaným zněním – směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/24/ES ze dne 23. dubna 2009 o právní ochraně počítačových programů. Věcný obsah ochrany zůstal v zásadě zachován.

12 MITCHELL, Tom M. *Machine Learning*. New York: McGraw-Hill, 1997.

13 RUMELHART, David E., Geoffrey E. HINTON a Ronald J. WILLIAMS. Learning Representations by Back-Propagating Errors. *Nature*. 1986, roč. 323, s. 533–536. DOI: 10.1038/323533a0. [online]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/375595601_Learning_Representations_by_Back-Propagating_Errors [cit. 1. 10. 2025].

V akademické sféře se AI začíná využívat k automatizované analýze textů, k vyhledávání v rozsáhlých databázích a k prvním pokusům o personalizované vzdělávací systémy.[14] Rozšířily se též systémy rozpoznávání hlasu a překladu, které měly význam pro jazykově orientovaný výzkum.[15]

Právní relevance této éry spočívala zejména v otázkách ochrany osobních údajů, neboť systémy začaly pracovat s rozsáhlými soubory dat obsahujícími informace o fyzických osobách.[16] Paralelně se otevřela debata o nerovném zacházení v rámci automatizovaného rozhodování (algoritmická diskriminace) a o tom, zda strojové rozhodování může vést k porušování základních práv.[17]

1.1.4 Současná vlna, hluboké učení a první generativní modely (2010 až 2020)

Od roku 2010 dominovalo v rozvoji AI tzv. hluboké učení („deep learning"), které umožnilo výrazné zlepšení ve zpracování obrazu, jazyka a dalších komplexních úloh.[18] Klíčovým faktorem se stal růst výpočetní kapacity, cloudové infrastruktury a přístup k rozsáhlým datovým sadám.[19] Až právě tato éra přinesla komerční využití AI do každodenního života – od doporučovacích systémů na sociálních sítích[20] přes autonomní vozidla[21] až po medicínskou diagnostiku.[22]

V akademickém prostředí se AI začala využívat nejen pro správu výzkumných dat, ale také pro prediktivní modelování, automatickou sumarizaci vědeckých článků a sofistikované metody analýzy obrazu či genomických dat (kompletní genetické výbavy organismu). To vedlo k nebývalému zvýšení produktivity výzkumu,

[14] BRUSILOVSKY, P. a E. MILLÁN. User Models for Adaptive Hypermedia and Adaptive Educational Systems. In: BRUSILOVSKY, Peter, Alfred KOBSA a Wolfgang NEJDL, eds. *The Adaptive Web*. Berlin: Springer, 2007, s. 3–53.

[15] HUTCHINS, W. John a Harold L. SOMERS. *An Introduction to Machine Translation*. 1st ed. London: Academic Press, 1992.

[16] BYGRAVE, Lee A. *Data Protection Law: Approaching Its Rationale, Logic and Limits*. The Hague: Kluwer Law International, 2002. ISBN 978-90-411-1978-6.

[17] HILDEBRANDT, M. a B. KOOPS. The Challenges of Ambient Law and Legal Protection in the Profiling Era. *Modern Law Review*. 2010, roč. 73, č. 3, s. 428–460.

[18] GOODFELLOW, I., Y. BENGIO a A. COURVILLE. *Deep Learning*. Cambridge, MA: MIT Press, 2016. ISBN 978-0-262-03561-3.

[19] LECUN, Y., Y. BENGIO a G. HINTON. Deep learning. *Nature*. 2015, roč. 521, č. 7553, s. 436–444. ISSN 0028–0836. DOI: 10.1038/nature14539.

[20] GÓMEZ-URIBE, Carlos A. a N. HUNT. The Netflix Recommender System: Algorithms, Business Value, and Innovation. *ACM Transactions on Management Information Systems*. 2016, roč. 6, č. 4, čl. 13. ISSN 2158-656X. DOI: 10.1145/2843948.

[21] THRUN, S. Toward Robotic Cars. *Communications of the ACM*. 2010, roč. 53, č. 4, s. 99–106. ISSN 0001–0782. DOI: 10.1145/1721654.1721679.

[22] ESTEVA, A. et al. Dermatologist-level classification of skin cancer with deep neural networks. *Nature*. 2017, roč. 542, č. 7639, s. 115–118. ISSN 0028–0836. DOI: 10.1038/nature21056.

ale současně i k otázkám týkajícím se transparentnosti metod a replikovatelnosti vědeckých výsledků.[23,24]

Právní úprava se v této etapě konečně zásadně posouvá přijetím nařízení GDPR, které v článku 22 výslovně upravuje i **profilování a automatizované rozhodování**. Současně v oblasti autorského práva dochází k vymezení rámce pro analýzu velkých obsahových korpusů ve výuce a výzkumu přijetím DSM směrnice, jež poprvé harmonizuje **výjimky pro text-and-data mining** (článek 3 a čl. 4). Zároveň začíná sílit debata o potřebě zvláštní regulace AI, která vyústila v Bílou knihu o AI[25] a následně v AI Act.

1.1.5 Éra generativní AI a nové právní výzvy (2020 až současnost)

Specifickým milníkem je **nástup genAI**, reprezentované zejména velkými jazykovými modely (LLM), které jsou trénovány na doposud nepředstavitelně obrovském množství různorodých dat. Tyto modely a systémy již nejsou pouze analytické, ale jsou schopny samostatně vytvářet obsah v různých podobách (např. texty, obrazy, zvuk či video).[26,27]

V akademické sféře to vede k zásadnímu zlomu. GenAI začíná být využívána studenty při psaní seminárních prací či disertačních tezí a vědci ji používají jako asistenta při psaní článků, přípravě grantů nebo analýze dat. Stále častěji se v poslední době jako o jedné z největších příležitostí (nejen) pro akademické prostředí hovoří o **automatizaci vědecké a výzkumné činnosti s pomocí AI**.[28] To vyvolává

---

[23] HUTSON, M. Artificial Intelligence Faces Reproducibility Crisis. *Science*. 2018, roč. 359, č. 6377, s. 725–726. ISSN 0036–8075. DOI: 10.1126/science.359.6377.725.

[24] Replikovatelnost vědeckých výsledků představuje schopnost nezávislého subjektu dosáhnout s využitím týchž dat a transparentně popsané metodiky srovnatelných výsledků. V prostředí genAI je tato schopnost oslabena nedeterministickou povahou modelů (stejný vstup nevede ke stejným výsledkům), uzavřeností tréninkových dat a absencí plné auditní stopy, což má dopady jak na vědeckou integritu, tak na dokazování autorskoprávního statusu výstupů.

[25] EVROPSKÁ KOMISE. *Bílá kniha o umělé inteligenci – evropský přístup k excelenci a důvěře*. COM(2020) 65 final. Brusel, 19. 2. 2020. [online]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52020DC0065 [cit. 8. 10. 2025].

[26] BOMMASANI, R. et al. *On the Opportunities and Risks of Foundation Models*. Stanford Institute for Human-Centered AI, 2021. DOI: 10.48550/arXiv.2108.07258.

[27] Jako aktuální příklad praktických otázek spojených s využíváním genAI lze uvést slovenskou dětskou knihu *Šiškáči – Záhada spievajúceho stromu*, při jejíž tvorbě byla ve významné míře využita genAI. V roce 2026 vyvolala publikace veřejnou diskusi nejen v souvislosti s přiznáním podpory ve výši 40 000 EUR z Fondu na podporu umění, které se autor následně vzdal, ale také kvůli otázkám autorství, transparentnosti použití AI a podobnosti s dříve existující tvorbou. Kauza následně přispěla k debatě slovenských vydavatelů a knihkupců o označování knih vytvořených nebo spolu-vytvořených pomocí AI a o vytvoření dobrovolného etického kodexu pro tuto oblast.

[28] Zejm. Michal Pěchouček, nový rektor ČVUT v Praze a podnikatel v oblasti AI viz např. PĚCHOUČEK, M. *Vize ČVUT pro 2026–2030* [online]. Praha: České vysoké učení technické v Praze,

akutní **otázky akademické integrity, plagiátorství a odpovědnosti za nepřesný či zavádějící obsah**.

Právní relevance genAI je oproti dřívějším formám AI (zejm. strojovému učení) bezprecedentní, jelikož se z analytického nástroje stává prostředek masové produkce obsahu, který přímo zasahuje do jádra akademické činnosti (výuka, publikování, kvalifikační práce).

Již na tomto místě je nutné korigovat rozšířenou představu, že LLM při tréninku „ukládají" celé knihy či diplomové práce ve smyslu interní databáze. Ve skutečnosti typický trénink spočívá v rozkladu vstupu na tokeny (části slov nebo celá krátká slova) a optimalizaci vah genAI tak, aby co nejlépe předpovídala následující token.[29] Výsledkem pak je parametrický statistický model (sada číselných parametrů), nikoli čitelný archiv děl. Technická povaha daného jevu sama o sobě nevylučuje jeho autorskoprávní význam, naopak, pomáhá jej přesněji vymezit. Sporné otázky se nekoncentrují jen na „uložení knihy v modelu", ale zejména na:

- akty rozmnožování a extrakce při sběru a předzpracování tréninkových korpusů a jejich právní titul (v EU zejména rámec výjimek pro text-and-data mining (TDM) v čl. 3 a čl. 4 DSM směrnice detailně popsaný v podkapitole 3.6), a
- fenomén „memorisation/regurgitation", tj. situace, kdy model může za určitých podmínek reprodukovat delší (i doslovné) pasáže z tréninkových dat, což je empiricky doloženo a zvyšuje riziko zásahu do autorských práv i do důvěrnosti akademických textů.[30]

Právní význam tohoto rozlišení ilustruje americký spor *Bartz et al. v. Anthropic PBC*. Federální soud pro severní obvod Kalifornie v rozhodnutí ze dne 23. června 2025 posuzoval odděleně budování centrální digitální knihovny a užití jejích kopií k trénování konkrétních jazykových modelů, přestože Anthropic prosazovala pojetí jediného užití spočívajícího v tréninku. Posuzovaný trénink soud uznal jako fair use podle § 107 amerického Copyright Act s důrazem na jeho transformační účel. Tento závěr však neospravedlňoval získávání a trvalé uchovávání pirátských kopií pro obecně využitelnou knihovnu. Rozhodnutí současně nepotvrzuje, že model nemůže obsahovat rozmnoženiny tréninkových děl. Právní hodnocení tréninku jako transformačního užití tedy nelze zaměňovat s technickým závěrem o nemožnosti memorování či reprodukce chráněného obsahu.[31]

2025. Dostupné z: https://www.cvut.cz/sites/default/files/content/69aca8d1-5220-4f57-8c3f-5369d67ac9c1/cs/20250530-michal-pechoucek-vize.pdf [cit. 30. 3. 2026].

[29] EVROPSKÁ KOMISE. *Pokyny Komise k definici systému umělé inteligence podle nařízení (EU) 2024/1689 (AI Act).* [online]. Brusel: Evropská komise, 29. 7. 2025, C(2025) 5053 final. Dostupné z: https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/commission-publishes-guidelines-ai-system-definition-facilitate-first-ai-acts-rules-application [cit. 1. 10. 2025].

[30] CARLINI, N., et al. *Extracting Training Data from Large Language Models*. In: Proceedings of the 30th USENIX Security Symposium (USENIX Security 21). Berkeley: USENIX Association, 2021, s. 2633–2650. ISBN 978-1-939133-27-1.

[31] U.S. DISTRICT COURT FOR THE NORTHERN DISTRICT OF CALIFORNIA. Order on Fair Use ze dne 23. 6. 2025, *Bartz et al. v. Anthropic PBC,* No. 3:24-cv-05417. Jde o rozhodnutí soudu prvního stupně, které nemá precedenční závaznost. Závěry soudu k fair use nebyly přezkoumány odvolacím

Uvedené rozlišení tak představuje metodologickou inspiraci, jelikož také v akademickém prostředí je vhodné odděleně zkoumat získávání a uchovávání výzkumných korpusů, jejich využití k trénování modelů a případné převzetí chráněných prvků do výsledných výstupů. Nejde však o přímé přenesení amerického řešení, neboť v unijním právu je nutné vycházet z vlastního právního rámce, zejména z podmínek výjimek pro TDM podle článku 3 a čl. 4 DSM směrnice, které upravují také uchovávání pořízených rozmnoženin a extrakcí. Podrobněji se těmto otázkám věnuje podkapitola 3.6.

1.2 Pojmové vymezení AI

V následujícím textu bude vymezen samotný pojem AI, což je zcela klíčové pro určení, na jaké systémy se vztahují konkrétní pravidla a jaké subjekty nesou odpovědnost za plnění souvisejících povinností.

Univerzální definice AI pro právo a zároveň technické obory neexistuje. Pro účely dalšího výkladu proto bude pojem AI používán ve třech komplementárních rovinách. V rovině právní, kterou představuje definice dle práva EU (zejm. AI Act), v rovině standardizačně-technické, kterou představují definice dle ISO, a v politicko-metodologické rovině dle definice OECD. Tento víceúrovňový přístup umožňuje precizně navázat na pozitivní právo EU a zachovat srozumitelnost pro akademickou praxi a následné autorskoprávní testy (originalita, TDM atd.). Z těchto rovin bude následně vyvozena univerzální pracovní definice.

1.2.1 Právní definice (dle práva EU)

Evropská komise se dne 21. dubna 2021 usnesla na návrhu AI Actu. Ten představoval hlavní součást strategie pro jednotný digitální trh a vzešel zejména z potřeby zajištění fungování vnitřního trhu EU v oblasti vývoje produktů a služeb využívajících technologie AI, jejich uvádění na trh a využívání. Jedním z hnacích motorů vypracování tohoto návrhu byl politický závazek Komise na období 2019 až 2024 podporovat zavádění AI a zabývat se riziky spojenými s jejím využitím. Jednotlivé členské státy totiž začaly uvažovat o zavedení vnitrostátních pravidel, která by v konečném důsledku mohla znamenat roztříštěnost vnitřního trhu EU a snížení právní jistoty pro poskytovatele i uživatele systémů AI.

Jedním z prvních výsledků byla již v roce 2020 tzv. Bílá kniha,[32] která měla vytvořit systém důvěry navržením právního rámce AI tak, aby v konečném důsledku AI zvyšovala kvalitu života lidí.

soudem, strany spor ukončily soudem schváleným mimosoudním narovnáním ve výši 1,5 mld. USD. Narovnání se týkalo nároků souvisejících se stažením knih z pirátských zdrojů, nikoli samotného tréninku modelů.

[32] EVROPSKÁ KOMISE, *Bílá kniha o umělé inteligenci.*

V říjnu roku 2020 významně přispěl v oblasti regulace AI rovněž Evropský parlament, který vydal několik usnesení souvisejících s AI.[33] Jedno z těchto usnesení[34] se zabývalo rovněž problematikou AI a práv autorských a poukazovalo na **rozdíl mezi výtvory lidské činnosti s pomocí AI a výtvory generovanými AI** (právě tyto totiž postrádají regulaci a měly být nově právně upraveny).

Komise si při přípravách návrhu AI Actu stanovila následující obecné cíle:

- zajistit, aby systémy AI, které budou uváděny na trh EU a používány, byly bezpečné a aby byly v souladu se stávajícími právními předpisy o základních právech a hodnotách EU,
- zajistit právní jistotu s cílem usnadnit investice a inovace v oblasti AI,
- zlepšit správu a účinné vymáhání stávajících právních předpisů upravujících základní práva a bezpečnostní požadavky platné pro systémy AI,
- usnadnit rozvoj jednotného trhu pro zákonné a bezpečné aplikace AI a zamezit roztříštění trhu.[35]

Uvedené cíle se v návrhu, jakož i v samotném schváleném AI Actu promítají stanovením pravidel pro vývoj systémů AI, jejich uvádění na trh a používání v rámci EU.

AI Act byl schválen 13. června 2024, zveřejněn v Úředním věstníku Evropské unie 12. července 2024 a stal se platným 1. srpna 2024 s tím, že obecná účinnost nastane 2. srpna 2026 a jeho jednotlivé části budou nabývat účinnosti postupně. Pro další výklad jsou relevantní zejména tři data:

- kapitoly I a II (včetně samotné definice AI) jsou účinné od 2. února 2025,
- povinnosti poskytovatelů obecných modelů AI (GPAI) se použijí od 2. srpna 2025 a
- pro tuto monografii rovněž významný článek 6 odst. 1, který obsahuje klasifikační pravidla pro vysoce rizikové systémy AI, by měl nabýt účinnosti k 2. srpnu 2027.

Na tomto místě je nezbytné zmínit návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2024/1689 a (EU) 2018/1139, pokud jde o zjednodušení provádění harmonizovaných pravidel pro umělou inteligenci ze dne 19. listopadu 2025 (tzv. „Digitální omnibus pro AI“).[36] V tomto návrhu Komise připravila cílené úpravy AI Actu, které mají zjednodušit a zpřehlednit jeho zavádění.

---

[33] EVROPSKÝ PARLAMENT. *Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. října 2020 obsahující doporučení Komisi k rámci pro etické aspekty umělé inteligence, robotiky a souvisejících technologií* (2020/2012(INL)) (2021/C 404/04). Úř. věst. C 404, 6. 10. 2021, s. 63–106. EVROPSKÝ PARLAMENT. *Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. října 2020 obsahující doporučení Komisi o režimu občanskoprávní odpovědnosti za umělou inteligenci* (2020/2014(INL)) (2021/C 404/05). Úř. věst. C 404, 6. 10. 2021, s. 107–128.

[34] EVROPSKÝ PARLAMENT. *Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. října 2020 o právech duševního vlastnictví při vývoji technologií umělé inteligence* (2020/2015(INI)) (2021/C 404/06). Úř. věst. C 404, 6. 10. 2021, s. 129–135.

[35] EVROPSKÁ KOMISE. *Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci (AI Act) a mění některé legislativní akty Unie. COM(2021) 206 final*, 21. 4. 2021.

[36] EVROPSKÁ UNIE. *Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2024/1689 a (EU) 2018/1139 pokud jde o zjednodušení provádění harmonizovaných pravidel pro umělou inteligenci ze dne 19. 11. 2025 (tzv. Digitální omnibus pro AI)*. COM/2025/836 final. [online].